

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240.—
za pol leta 120.—
za četrt leta 60.—
za en mesec 20.—
Za inozemstvo celoletno K 480.—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 40.—
za inozemstvo 20.—

SLOVENE

Inserat:
Enostopna petstvarica (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 6.—
poslana itd. . . po K 8.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7563.

Monarhisti na delu.

Avstrijska republika se ruši s svojo prestolico vred pod pretežkim finančnim bremenom. Avstrijska krona je padla na mednarodnem trgu na tako nizko nivo, da je vprašanje, če se tisk na male zneske glasečih se novčanic sploh še izplača. Zato beže ljudje pred svojo krono in v divjem strahu za svoj obstoj žrtvujejo zadnji vinar svojih prihrankov za nakup tujih valut in različnega blaga, da rešijo, kar in kolikor se še rešiti da. Na Dunaju vladata obup in — strah. Strah pred negotovo bodočnostjo je najhujši.

Avstrijska finančna uprava ima dovolj sredstev na razpolago, da bi bila lahko že zdavnaj napravila red v državnem proračunu in dohodke izravnila z izdatki. Ves svet ve, da ima prebivalstvo Avstrije mnogo denarja, državna blagajna pa je le vedno prazna kljub izbornemu in sijajno organiziranemu davčnemu in finančnemu aparatu. Prazna pa je zato, ker mora biti prazna iz strahu pred grozečim plačevanjem vojne odškodnine. Ta vzrok smo poznali doslej. Mogoče pa je, da vodijo sedanjo avstrijsko vladu v njenem držanju na finančnem polju še kak drugi motivi in da polom mnogim vplivnim krogom v sedanji dunajski vladi ni ravno nevšeč?

»Politische Korrespondenz«, ki je uradno glasilo kanclerjevo, objavlja dolgo objasnilo sedanjega stanja v Avstriji. Kot izvor vseh težav imenuje počasnost mednarodne kreditne akcije za Avstrijo. Na koncu pa pravi: »Prebivalstvo naj ostane mirno tudi v slučaju, če bi »politični zmešanci« poskušali za sebe izkoristiti položaj.«

»Politični zmešanci«, ki jih ima v mislih »Pol. Korrespondenz«, so monarhisti.

Monarhistično gibanje v Srednji Evropi raste. O tem danes ni nobenega dvoma več. Pojavi, ki jih opažamo na Ogrskem, v Avstriji in na Bavarskem, so vsaj toliko važni, da jih moramo pazljivo zasledovati.

Tu imamo zadevo z Burgenlandom. Ogrom niti v sanjah ne pride na um, da bi to pokrajino izročili Avstriji. Ogrska vlada je sicer odpoklicala regularne čete, da na videz zadosti oficijelnim zahtevam antantnih diplomatov; svoje irregularne tolpe pa pusti lepo mirno divjati dalje, ker ve, da stoji za ogrsko vladu vplivno angleško lordovstvo in visoki francoski krogi, da o Italiji niti ne govorimo. Vsa ta zapadnoevropska gospoda pa ne ščiti Horthyja in njegovega režima zaradi Horthyja, ampak zasleduje popolnoma druge, namreč lastne sebične namene.

To monarhisti na Ogrskem, v Avstriji in na Bavarskem dobro vedo. Vprašanje je sedaj le, ali igra antanta svojo politično igro v Srednji Evropi na ljubo monarhistom, ali pa znajo monarhisti spretno izrabljati razpoloženje zapadne Evrope v dosego svojih lastnih ambicij?

V Burgenlandu vodi silno agitacijo za Habsburžane »vrhovno poveljstvo čet za deželno obrambo zapadne Ogrske«, ki odkrito poziva avstrijsko prebivalstvo, naj se ne da vladati od dosedanjih oblasti, ampak naj vzpostavi »legitimni režim«. Slično je na Tirolskem, kjer se je pojavilo najprej močno gibanje za priključitev k Nemčiji, čez noč pa je zapihal drug, namreč monarhistični veter, in v Innsbrucku živeči generaloberst Dankl odkrito poziva Tirolce, naj se vrnejo v »stare razmere«. Kar pa se dogaja na Bavarskem, pa meji že zelo na odkrit upor proti republikanskemu Berlinu, dasi se je oficijelno razmerje med Berlinom in med bavarskim kabinetom zelo zboljšalo, ko je stopil na čelo bavarskega kabineta grof Lerchenfeld, član bavarske ljudske stranke.

Če pregledamo pojave legitimističnega pokreta v posameznih deželah Srednje Evrope, nam vzbuja pozornost neka gotova enotnost cele akcije, iz katere se da sklepati na jako močno in čvrsto organizacijo, katere tudi naša vnjanja politika ne bo mogla dolgo prezirati ali je celo omalovaževati. Stvar je — vsaj trenutno — resnejša kakor izgleda na prvi pogled.

Albanija proti Italiji.

Rim, 10. oktobra (Izv.) »Giornale d'Italia« poroča, da so se vršile v soboto v Valoni velike albanske demonstracije proti Italiji glede italijanske posesti otoka Sazeno. Na glavnem trgu je bilo veliko zborovanje. Predsedoval je vrhovni župan Mezzini. Govorniki so ostro nastopili proti Italiji. Govorili so albanski minister Minga,

odvetnik Aya. Odvetnik dr. Sezay je pozval Albance, naj se pripravijo na vojno proti Italiji. Množica je skušala z razvitim albanskim praporom naskočiti italijanski konzulat. Policija je to namero preprečila. — Podobne demonstracije proti Italiji so bile v Draču in Skadru. Italija je vložila oster protest pri tiranski vladi.

Reška vlada sestavljena.

Reka, 10. okt. (Izv.) V sobotni seji je predložil predsednik Zanella reški konstituentni listu nove vlade, ki je sledeče sestavljena: Zanella: predsednik; zunanje zadeve, trgovina in industrija, promet, Mario Blasich: notranje zadeve, Mario Jechel: pravosodje, Donato Mohovich: finance, Vittorio Sablich: uk in bogočastje, Leone Peteani: javna dela, Eugenio Lasciak: socialno skrbstvo. Od fašistov so bili navzoči profesor Susmel in kapitan Venturi. — Med splošnim odobravanjem je govoril predsednik Zanella, ki je podal svoj ekspozé. Naglašal je, da morata pripadati Delta in Baroš kot integralni del reške države Reki. Tozadevno in v vseh drugih vprašanjih bo treba doseči sporazum z rimsko in belgrajsko vladu. Zunanje zastopstvo Reke je po-

deljeno Italiji. Zanella je govoril obširno o notranji konsolidaciji in preureditvi Reke, ki mora postati država dela in pravnega varstva. Prosil je konstituento, naj mu izreče zaupnico.

V imenu fašistov je govoril prof. Susmel. Naglašal je italijanstvo. Za Reko je simbol Rim, medtem ko pomeni Belgrad negacija Italije.

V imenu opozicije predlaga De Polli, naj se debata odgodi. Predlog je bil odklonjen.

Zbornica je izrekla Zanelli zaupnico. Za je glasovalo 50 poslancev, proti pa 10. — Ljudska stranka (3 posl.) se je vzdržala glasovanja. Nato so bili izvoljeni posamezni odseki. Incidentov ni bilo.

Duhovniški zakon.

Belgrad, 10. oktobra. (Izv.) Prihodnjo nedeljo prične v ministrstvu ver posebna komisija, ki je sestavljena iz zastopnikov vseh veroizpovedanih, sestavljati načrt duhovniškega zakona, s katerim naj bi se vprašanje gmotnega stanja duhovništva rešilo na ta način, da bi se jim odmerile plače kot državnim uradnikom.

Pašić v Parizu.

Belgrad, 10. okt. Kakor poročajo iz Pariza, je bil ministrski predsednik Nikola Pašić na obedu pri kralju Aleksandru ter mu poročal o svojem posetu pri ministrskem predsedniku Briand. Pri obedu je bil navzoč tudi minister dvora Janković.

Proslava 50-letnice Kvaternikove smrti.

Zagreb, 10. okt. (Izv.) Včeraj se je v dvorani hrvatskega Sokola na Wilsonovem trgu vršila proslava 50-letnice smrti Kvaternika, katero so priredile stranke hrvatskega bloka. Govoril je dr. Drinković, ki je povdarjal, da se je Kvaternik boril proti vsaki zunanji sili, ki je nastopala, da prepreči prost razvoj hrvatskega naroda. Danes je nujno potrebno, da vstane hrvatski narod enodušen. Ugotovil je, da so zadnja tri leta prinesla Hrvatom razočaranje. Nastopil je tudi Stjepan Radić, ki je govoril o diplomatsko revolucionarnem delu Kvaternika.

Demokratje so se ponujali Radiću.

Zagreb, 10. okt. (Izv.) V polemiki z demokratskim časopisjem povodom akcije Stojana Protića ugotavlja »Hrvat«, da je tudi demokratska stranka stavila Stjepanu Radiću ponudbo za pogajanja, a da jih je Radić odbil.

Ministrski svet.

Belgrad, 10. oktobra. Danes dopoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o proračunih ministrstev za pravosodje in finance. Posamezni ministri so podali na seji oddvojena mišljenja. Tekom debate so bile zmanjšane manjše postavke v obeh resortih. O proračunu finančnega ministrstva se bo še razpravljalo. Sodijo, da se bo doseglo proračunsko ravnotežje.

Polomija dr. Kukovca.

Belgrad, 10. oktobra. Ameriški poslanik na našem dvoru je posetil ministra za socialno politiko dr. Kukovca in ga prosil

za pojasnila glede naredbe o izseljevanju. Ob tej priliki je diplomatski zastopnik Zedinjenih držav izjavil ministru dr. Kukovcu, da je ta naredba po predloženih podatkih nasprotna pogodbi med Srbijo in Ameriko in je potrebno, da se v gotovi meri popravi. Minister dr. Kukovec je izjavil, da je že odredil, naj se povodom revizije izseljeniškega vprašanja v zakonodajnem odseku izpremeni tozadevna naredba.

Zakonodajni odhor.

Belgrad, 10. oktobra. (Izv.) Na današnji seji zakonodajnega odbora so razpravljali o naredbah ministrstva za šume in rude.

Pogodba glede ribolova med Italijo in Jugoslavijo.

Rim, 10. oktobra. (Izv.) Ministrski svet je ratificiral pogodbo glede ribolova med Italijo in Jugoslavijo.

Konferenca v Portorose se zopet odgodi?

Rim, 10. okt. Diplomatični krogi menijo, da se bo konferenca v Portorose radi beneške konference odgodila na pozneje.

Grško-turška vojna.

Atene, 8. okt. Poročilo grškega generalnega štaba od 6. t. m.: Na odseku Afium-Karahissar so zasedle naše čete po pogumnem napadu višino Iutepe. Na jugu smo pregnali sovražnika iz njegovih pozicij in ga zapodili proti Salari.

Državna banka v Rusiji.

Moskva, 10. okt. Vseruski osrednji izvrševalni odbor je sklenil ustanoviti državno banko in je poveril to nalogo komisari za finance. Državna banka bo pričela poslovati najpozneje s 15. novembrom. Državna zakladnica je nakazala bodoči državnim banki dve milijardi rubljev.

Strašna beda na Ruskem.

Moskva, 10. okt. Na Uralu zavzema beda vsak dan katastrofalnejše dimenzije. V vsem tamošnjem ozemlju ni dobili niti kosčka kruha. Po cele vasi se izseljujejo v Ukrajino. Vsak dan umre veliko ljudi gladu. Bolnice so prenapolnjene z otroci. V Kirgiški republiki je bilo uničeno 90 odstot. žetve in večina živine je poginila, ker je niso mogli prehranjevati.

Moskva, 10. oktobra. V guberniji Samara se prebivalstvo preživlja s koreninami, listjem itd. Gladujoči tavajo okoli kakor črede volkov in izkopavajo trupla živali, ki so poginile za sibirsko kugo.

Amerikanci.

Ko sem se zadnjič vozil iz Trsta po železnici, sem naletel na družbo ljudi, ki se je vračala iz Amerike v staro domovino. Iz njih pogovorov sem posnel to in ono zanimivost, ki jasno osvetljuje položaj delavstva v drugi polovici naše zemlje.

Med njimi je bil en sam, danes že amerikanski državljan, ki je Ameriko kolikortoliko hvalil, vendar je bil tudi on z vsemi drugimi enotnega mnenja v tem, da je položaj danes v Ameriki tak, da še nikoli ni bil tako slab.

Nekateri so govorili o »novi domovini«, ki so jo zapustili, dokler imajo sploh še toliko prihranjenega denarja, da se lahko rešijo, naravnost s sovražstvom.

»Kdor ni oženjen, za silo se izhaja. Toda kdor ima par otrok, ta mora ostati dolžan za stanovanje, saj ne more plačati.«

»Pa zdravniki koliko stanejo,« je dejala mati, ki je nosila otroka v naročju. »Po dnevi stane obisk štiri dolarje, a po noči osem dolarjev.«

»Ni en sam slučaj,« je pripovedoval zgovoren možki, »da je oče več otrok skočil iz višočine na tla, da se je ubil in se s tem rešil skrbi.«

»Kako pa naj človek živi! Saj se dobe ljudje, ki danes že delajo za 15 centov na uro. Farmerjem so se ponujali celo samo za golo hrano, a jih niso vzeli. Srečen je, če ima plače 25, 30 ali 35 centov na uro.«

»In če bi delali vsak dan. Jaz sem nekaj časa delal samo vsak drugi teden po par dni. Ali je to življenje? Nekoč sem bil kar celih osem mesecev brez dela. So ljudje, ki so brez dela že eno leto in več. Danes se niti v domovino ne morejo več vrniti.«

»Saj je v Ameriki nad 6 milijonov ljudi brez dela.«

»Pa kako smo delali. Neprestano nas priganjajo. Če bi človek doma tako delal kot tam, samo to rečem, bi gotovo imel več kot imam danes.«

Tako se je pletel pogovor med njimi. Bili so prišli iz različnih krajev Amerike, a nobeden ni vedel povedati kaj dobrega, sam pičel zaslužek. Tovarna za tovarno se zapirajo. Onim, ki še vedno sanjajo o Ameriki kot o zlata polni deželi, naj bo to v opomin. Ne rečemo, da je morda še ta in oni, ki ni izgubil dela in ki služi 50 centov na uro, a to so redke prikazni.

Eden je pripovedoval, kako v mestu skrivaj, da jih ne čujejo stražniki, beračijo za par centov, da si kupijo kruha.

Zanimivo je tudi, kar so povedali o prepovedi pijače. Vlada ne more nastaviti toliko uradnikov, da bi zakon dosledno izpeljala. Na skrivaj varijo žganje in delajo ogromne dobičke kljub velikim kaznim, če koga zasačijo pri tem. Kozarček žganja stane do 75 centov. Tudi piva se dobi po 10 do 15 centov kozarec pravega — ta ali ona tvornica je kaznovana vsled izdelovanja prepovedane pijače in zaprta za nekaj časa.

Briand za mirovno politiko.

Pariz, 9. okt. Ministrski predsednik Briand je imel danes popoldne v St. Nazairu pri banketu, ki je bil prirejen njemu na čast, govor, v katerem je izjavil, da je prevzel vodstvo vlade zato, da bi Franciji zagotovil mir. To morda v oči nekaterih ni politika, ki bi bila marsikomu ljuba, pa je vendar najboljša politika, po kateri se more država zavarovati proti eventualnostim, iz katerih izidejo države čisto razrušene. Kakor njegov prednik, tako se je trudil tudi on za izvršitev mirovnih pogodb in je vedno postopal v sporazumu z zavezniki. Brez zavezniške solidarnosti bi ne bilo mogoče doseči tega, da bi se mirovne pogodbe res izvršile. Francija ima ravnatoka kakor druge države svoje pravice, ima pravico do varnosti in do reparacij. V tem oziru vlada ne bo niti za las popustila. Sedanja francoska vlada zaupa današnji nemški vladi, o čemer je izjavil Briand, da bo podrobneje govoril v zbornici. Briand je končno še izjavil, da bo toliko časa ostal na krmilu države, dokler ladja države ne bo povsem varna.

Centralizacija.

Belgrad, 10. oktobra. (Izv.) V Belgrad je došel hrvatski pokrajinski namestnik Juraj Demetović in se zglasil v ministru za socialno politiko. Kakor se čuje iz verodostojnega vira, bo poverjenstvo za socialno skrb v Zagrebu ukinjeno. Poverjenik Ancel je baje podal svojo demisijsko.

Razprava proti morilcu Draškovića.

Zagreb, 10. okt. Danes dopoldne se je nadaljevala pred sodnim stolom glavna razprava proti atentatorjem na ministra Draškovića. Obtoženi Nebojša Marinković je izjavil, da se ne čuti krivega. Na posamezna vprašanja odgovarja popolnoma mirno. — Obtoženi Alija Alijagić je izjavil, da se ne čuti krivega in da ni imel nobene naloge, da izvede atentat na ministra Draškovića, kakor tudi da ga ni nameraval usmrtiti. Izjavil je, da obžaluje, ker je Draškovića smrtno zadel in ker so s tem prizadeli njegova žena in njegovi otroci. Na Draškovića je streljal, ko je čital novine, iz daljave nekoliko korakov. Ko je dvakrat ustrelil nanj, je Drašković pohitel za njim še kakih 17 korakov. Dasi bi tudi lahko tretjič nanj ustrelil, ni tega storil. Na vprašanje zagovornika je izjavil, da je obznana uničila sindikalne organizacije. Delavci so bili brez varstva, delodajalci pa so hoteli podaljšati delovni čas. Obznana je bila izdana za rudarsko stavko. Delavci so se takrat izgnali iz stanovanj in so s svojimi družinami ostajali brez sredstev. Obtoženec obžaluje, da je bila z njegovim činom prizadeta žena pokojnega in da je bil odvzet oče in hranitelj otrokom. Za atentata sta bila dve klopi od ministra oddaljena orožnika in ko je izstrelil dva strela, je imel še nabasanih šest nabojev.

Manifestacija akademikov.

Ljubljana, 9. oktobra.

Manifestacija akademikov ob priliki obletnice koroškega plebiscita se je vršila danes ob 9. uri dopoldne.

Nastopila sta dva govornika, koroška begunca, ter označila občinstvu, ki je smatralo manifestacijo vsaj toliko vredno, da se je udeležil, njen pomen. Naša dolžnost je, da svojih pravic do Koroške ne pustimo zastarati. Vsako leto 10. oktobra moramo jasno in javno celemu svetu povedati, da ne priznavamo krivičnega plebiscita ter da pod nobenimi pogoji ne pustimo svojih pravic zaspati. Pokazala sta, kako žalostno vlogo so morali igrati naši delegatje, kako »nepristransko« je deloval italijanski delegat Nemcem v prid ter bil vsaki pravici v obraz. Svoja izvajanja sta podprla z dokazi. Klici ogorčenja in aplavza so prekinjali govornika.

Orisala sta delovanje avstrijske vlade, ki sedaj sistematično organizira iztrebljenje domače inteligence. Vse ljudskošolske učitelje je izgnala, 36 duhovnikov je moralo bežati in na celotnem Koroškem imajo naši bratje 2 ljudski šoli, ki si jih sami vzdržujejo. To v času, ko imajo Nemci pri nas 1 gimnazijo in 17 ljudskih šol s 30 razredi. Dejstva, ki kriče po pravici!

Pozivala sta Slovence, da ob času, ko se na Koroškem objemajo in poljubujejo renegati in Nemci in slave svojo zmago, opustimo prepotencirano strankarstvo, prestrastno politiziranje, da se organiziramo

in zbiramo svoje sile vsaj deloma za rešitev naših bratov. Govornika sta žela za svoja izvajanja burno priznanje. Istočasno so se pa polnile kavarnе in promenada in Ljubljana je reševala z veseliciami in godbo — naš tužni Korotan.

Politične novice.

+ Protest belgrajskih dijakov. Proti nameravanemu ukinjenju belgrajske medicinske fakultete so ostro protestirali tamšnji medicinci. Tudi ta protest je dokaz, da stvar ni gladko izmišljena, kakor to hoče natvezti javnosti demokratsko časopisje. Njboljši dokaz pa je izgovor na belgrajsko časopisje, »ki, da je krivo, da se stvar ni razčistila«. Kolikor so nam razmere znane, dobivajo belgrajski listi že takoj med sejami ali pa vsaj po sejah ministrskega sveta informacije o poteku sej. Listi, ki so prvi izšli, so tudi javili stvar tako, kakor je v resnici bila; šele poznejši listi so začeli nekaj popravljati, ker je med tem najbrž že pel telefon...

+ Važna izjava ministra Pribičevića. Iz strahu pred obsodbo celokupne slovenske javnosti so šli po poročilu »Jutra« od 9. t. m. tudi »demokratski« poslanci iz Slovenije k Pribičeviću intervenirati glede ljubljanskega vseučilišča. Tem gospodom je minister Pribičević izjavil, »da je ministrski svet samo sklenil, da se ne vnesajo postavke za nove investicije pri belgrajski in ljubljanski medicinski fakulteti, nikakor pa ne, da se obe fakulteti ukinita. Pač pa je bilo sklenjeno, da se rešitev tega vprašanja prepusti skupščini«. — Zadnji stavek je važen. Mi smo že ugotovili, da so belgrajski listi prinašali naknadno glede kritične ministrske seje nasprotujoča si poročila, iz česar se je dalo sklepati, da se je vlada takoj umaknila, kakor hitro je naletela na nepričakovano energičen odpor vseh slovenskih krogov proti vsaj nameravanemu, četudi ne še izvršenemu ukinjenju dveh fakultet v Ljubljani. Tudi se ne bomo mnogo motili, če smatramo, da je bilo deputacija »demokratskih« poslancev iz Slovenije pri Pribičeviću naročena v svrhu, da se minister Pribičević opere in najde ugoden način za ministra dostojen umik. Namen se mu pa ni posrečil. Namesto, da bi se bil do čistega opral, se je še bolj pokopal s priznanjem, da se na ministrski seji ni sklepalo le glede ukinjenja postavk za nove investicije, ampak tudi glede ukinjenja obeh fakultet sploh: drugače nam je popolnoma nerazumljivo, zakaj bi bil ministrski svet sklenil, da se ima »rešitev tega vprašanja prepustiti skupščini«. Iz Pribičevićeve izjave jasno sledi, da se je govorilo na ministrski seji o ukinjenju sploh in odtod sledi zopet, da je nekdo moral tak predlog tudi staviti; ali iz svojega nagiba ali po navodilu oziroma zahtevi kakšnega strankarskega pristaša, to na stvari nič ne izpremeni. Ves dogodek pa dokazuje, da se je Pribičević tudi v tem vprašanju prav hitro umaknil, ravno tako hitro, kakor v vprašanju cenzure, ko ga je v »Samoupravi« dr. Lazar Marković prav trdo prijel. Našo kraljevino smatra torej minister Pribičević po vsej priliki za hvaležen objekt, na katerem se on uči vladati; če bi ta posel že razumel, bi si bil prihranil lahko že precej blamaž. Sedaj n. pr. se je naučil, da ministrski svet nima pravice razveljavljati od skupščine sklenjenih zakonov. Smola bo samo v tem, da bo ravno takrat menda moral oditi z vlade, ko se bo naučil vladati.

+ Stojan M. Protić v Zagrebu. Belgrajsko časopisje akeije Stojana M. Protića

nič več ne omalovažuje, ampak piše o njej v jako resnem tonu. Interesantno je, da je tudi belgrajski »Presbire« o zadnjem bivanju Stojana M. Protića priobčil sledeči oficijelni komunikat: »Gospod Stojan M. Protić se je sestal včeraj z g. St. Radićem, ki ga je obvestil o sklepih hrvatskega bloka. Gosp. Protić je posetil tudi Hrvatsko zajednico. Dopoldan je imel v prostorih Narodnega kluba »konferenco« (zborovanje). Zagrebčani z vedno večjim zaupanjem pričakujejo g. Protića, ker so prepričani, da se Protićev pokret naglo širi v Vojvodini in v Srbiji. Gosp. Protić odpotuje danes zvečer iz Zagreba v Belgrad. — Belgrajski »Presbire« je oddelak ministrskega predsedstva in o njegovem šefu g. Taletovu gre glas, da ima za politične izpmembe jako dober nos.

+ Neumestno napihovanje. »Balkan«, ki je tudi v službi »Omnium Serbe«, je računajoč na gotovo slabo stran enega dela našega prebivalstva priporočil družbo »Omnium Serbe« s tem, da je zapisal, da bodo potem samo tri podjetja te vrste v Evropi: Essen, Creusot in mi! To napihovanje dobro zavrača »Slobodna Tribuna«, ki piše: »Čemu te megalomanske kombinacije? Čemu to smešno napihovanje? Mi potrebujemo tovarno za svoje potrebe in za svojo vojno opremo. A trapasto je takoj misliti na konkurenco s prvimi tovarnami v Evropi. Tovarne orožja morajo služiti nam in našim potrebam, a ne mi njim, ker nimamo razloga težiti za tem, da postanemo oboroženi tabor. Znano je, da prevelike tovarne za orožje, ki prekoračajo stvarne potrebe, postajajo resna nevarnost, ker vodijo v nevarne izkušnje in podžigajo nebrzdane ambicije.«

+ Kongres zemljoradničke stranke je preložen in se vrši 12. in 13. novembra v Veliki Planini v smederevskem okraju. O notranji politiki bo poročal Milan Komandinić, o zunanji pa posl. Joca Jovanović. Poleg tega bodo razni poslanci in drugi referirali tudi o finančni, socialni in prosvetni politiki, o agrarni reformi in o drugih stvareh.

+ Zopet nova zarota? Belgrajska »Politika« z dne 7. t. m. objavlja dopis z Dunaja, v katerem trdi, da je dunajska policija odkrila novo zaroto proti naši državi. Zarotniki, ki jim načelujeta znani Gagliardi in avstrijski polkovnik Šulc, streme za odcepitvijo Hrvatske od naše države in pripravljajo komunističen prevrat v zvezi z atentati na kralja Aleksandra, Pašića, dr. Kukovca, Pribičevića itd. Celo prevratno akcijo baje financira soproga bivšega nadvojvode Friderika.

+ Mala antanta in Lloyd George. Pred nedavnim časom je odpotoval v London rumunski zunanji minister Take Jonescu in se sestal z Lloyd Georgeom. Kakor poroča »Reuter«, je Lloyd George z velikim zadovoljstvom izjavil, da smatra malo antanto za gotovo stvar. Glede Burške je Take Jonescu izrazil upanje, da bo izvršitev trianonske pogodbe mogoče doseči diplomatskim putem, da pa je za slučaj potrebe mala antanta pripravljena uporabiti tudi vsa druga sredstva. V vsakem slučaju pa bo delala v popolnem soglasju z zavezniki. — Slično izjavo Pašića smo pred par dnevi priobčili.

+ Monarhistična zarota. »Prager Presse« priobčuje daljši dopis z Dunaja, v katerem odkriva obširno zasnovan načrt Karlovih pristašev za vzpostavitev habsburške monarhije v srednji Evropi. Interesantno je poročilo glede Burške, ki je izhodišče tega gibanja, na kar je »Slovenec« že pred tedni opozoril. »Prager Presse« pravi: »Niti ultimatum, niti posredovanja niso privedla

Mažarske, da bi izpraznila Burško, ki jo sedaj tolpe branijo proti predaji Avstriji. Mažarska pa Burške tudi ne bo izpraznila. V Budimpešti računajo s tem, da Francija pod pritiskom legitimističnih krogov ne bo resno nastopila proti Mažarski. Tudi upajo — če opravičeno ali ne — da Češkoslovaška kljub odločni vojaški gesti ob priliki Karlovega puča ne bo nastopila z oboroženo silo. Vojaške akcije s strani Jugoslavije ne pričakujejo, ker ne smatrajo njene armade za kako akcijo dovolj pripravljene. Tako mislijo v Pešti, da imajo napram Avstriji popolnoma svobodne roke. Nadalje poroča »Prager Presse«, da se v Burški zbirajo številni Karlovi pristaši, ki mislijo, da je prišel ugoden čas za združenje Mažarske in Avstrije v monarhistični obliki. Računajo, da bodo v Avstriji vsled vedno večje druginje nastali v kratkem nemiri, nakar bi prostovoljci, podpirani od mažarskega vojaštva, prekoračili meje Burške in zavzeli Dunaj. Tudi v Avstriji se zadnje čase opaža prav živahno gibanje, da se izvrše vse priprave za spremembo režima. V zvezi s temi monarhističnimi nakanami se spravlja tudi potovanje bivšega bavarskega kralja Ludovika v Burško.

+ Reške železnice. Poveljnik italijanskih čet na Reki je izdal oklic, v katerem naznanja, da ostane ves železniški in pomorski promet na Reki začasno še nadalje — pod italijanskim vodstvom.

+ Don Sturzo in srednješolsko vprašanje v Primorju. »Corriere d'Italia« poroča, da je don Sturzo v vprašanju ureditve srednjega šolstva v novih pokrajinah posredoval pri naučnem ministru Corbinu. Minister mu je zagotovil, da bo dotični zakonski načrt predložil preje v presojo komisiji tridentinskih in primorskih parlamentarcev in strokovnjakov, predno ga bo uzakonil.

+ Črnogorska vlada v Rimu se posnueje in agitacijski odbor. Kakor poročajo italijanski listi, se vračajo iz Italije v domovino še zadnji Črnogorci. Dosedanja črnogorska vlada v Rimu se bo razpustila, njeni člani pa se bodo znova združili kot agitacijski odbor za vpostavo Črne gore.

+ Angleško-irska pogajanja. Pariški listi poročajo, da se novih pogajanj med Anglijo in Irsko, ki se začne ta teden v Londonu, De Valera osebno najbrže ne bo udeležil, marveč bo ostal v Dublinu. Od angleške strani bodo vodili pogajanja Lloyd George, Chamberlain, Churchill in še štirje drugi.

Manifestacija za koroške Slovence.

Sinoči se je vršilo povodom obletnice nesrečnega koroškega plebiscita v veliki Unionovi dvorani v Ljubljani manifestacijsko zborovanje, ki ga je sklical Gospodstveni zvon. Govorniki so naglašali, da nacionalna misel med nami ne sme zaspati, ker resignacija je odpoved tistih pokrajin, kjer živi naš rod in je bil z zvijačo in nasiljem on nas odtrgan. Dolžnost naše države je, da onemogoči trpinčenje in preganjanje našega rodu na Koroškem, kjer se senzer-menska pogodba v zasmeh naši državi tepa in o enakopravnosti Slovencev ni niti sledu. Slovenski Koroški se ne odrečemo in ne bomo mirovali, dokler ne bo združena s svojo materjo. Vlada se pa opozarja, da bo pravočasno skrbela, da ne bo nekoč državna meja med Jugoslavijo in Nemčijo na Karavankah. Govornikom (dr. Arnejc, g. Ristić, ga. Čučkova in Smodej) so zborovalci navdušeno pritrjevali.

Tožba Korošcev v letu 1921. ob letnici nesreče.

Dr. J. Pregelj. — Na žalni manifestaciji v Kranju deklamiral dr. J. Kotnik.

Bratje in sestre ob pritokih Save
čujte pozdrave od koroške Drave!
»Naša pesem je le še žolč razlit,
naša beseda le še zvon ubit.
Bil je čas, da je v Celovci pel,
da je klicar slovenski bil,
zdaj ubit v nočeh le pláš,
kliče hripavo po kralju Matjaši
in po pravdi Vdove izdane
pri Gospe Sveti v molk pokopane...«

Čujte nas, srečni ob pritokih Save,
čujte naše bratske pozdrave!
»Naša pesem je zvon ubit,
naša ljubezen je žolč razlit,
neme so naše žalik-žene,
naše petje in cvetje vene,
naše matere tujcem rodé,
tujem rastejo naši moje,
tujem cveté lepota planin,
srebro jezer in svežost dolin,
smeh otrok in mater jok,
naša kri in ljubezen in Bog!«

Čujte še enkrat ob pritokih Save,
tožne koroške zadnje pozdrave!
»Prvi smo bili Slovenstva list,
bogojasen, nebesno čist.

Zdaj smo samo še spev ubit,
preko lepote naše zemlje razlit,
klic brezupno tisočer,
preko bridkosti naših jezer;
naše cvetje in petje vene,
neme so naše žalik-žene,
naše Vile, naš kralj Matjaž,
nem naši boli še brat-mejaš,
srečni brat pod Orlom sivim,
ki je z mečem bridkoživim
združil rod in kraj in spev,
naš razpihal jad in gnev,
da še smo in še teptani
tujcu v tlak bridkost prodani...«

Čujte živi ob pritokih Save
mrtnve koroške kolneče pozdrave!
»Brat, ki k bratov robstvu molči,
vreden ni, da živil Amen!«

Prireditve Pevske zveze.

Tiho, a pomembno kulturno delo vrši Pevska zveza. Dočim umetnost, ki jo gojijo druga pevska društva, večinoma ostane v ozkem krogu mestnih izobraženih krogov, deloma tudi meščanskega proletariata, ima Pevska zveza namen pevske umetnosti širiti med ljudstvo na deželi ter tako blažilno vplivati na ljudsko čustvovanje, kar je danes ob vojnem razdejnanju, ki se tudi pred človeškim srcem ni ustavilo, dvakrat potrebnije in pomembnejše. To veliko in težko kulturno delo vrši Pevska zveza s

tem, da združuje v sebi podeželske zboro (do zdaj 130 zborov z najmanj 2500 pevci) ter jim potom svojega glasila »Pevca« ter potom osebnega in pismenega stika daje pobude, smernice, pouka, navodil ter materiala za povzdigo pevske umetnosti med ljudstvom. To delo je tem bolj vredno priznanja, ker vsi činitelji Pevske zveze od predsednika, pevovodje do upravnika »Pevca« vrše to kulturno delo brezplačno.

V nedeljo se je pokazala Pevska zveza prvič v javnost s pevskim nastopi. Ze v frančiškanski cerkvi so združeni pevski zbori (do 250 pevcev in pevk) dosegli mogočen učinek, naravnost nova po zanimivosti in poučnosti pa nam je bila popoldanska prireditve. To ni bil koncert, bila je prava šola za udeležence, pevce in pevovodje. Prireditve je olvoril Zvezin predsednik dr. Kimovec, ki je povdarjal, da podeželski pevski zbori niso zato prišli v Ljubljano, da kažejo višek pevske umetnosti, tudi ne zato, kakor da bi hoteli tekmovali z mestnimi zbori, temveč zato, da Pevska zveza pokaže, da se tudi na deželi resno trudimo za povzdigo pevske umetnosti in da se gibljemo. Danes nastopi le nekaj malega zborov, ker se mnogo zborov, ki so se priglasili za prvotno v Kamniku določeno prireditve, ni upalo zglasiti za nastop v Ljubljani, a seme je vrženo, pobuda je dana, delo se bo iz malih početkov krepko nadaljevalo, sadovi pa bodo vedno obilnejši — pridobila bo umetnost, pridobila srčna kultura, katere danes tako manjka.

Pa so nastopili zbori vsak z dvema pesmicama: Sv. Jakob ob Savi, Dol, Ig, Radovljica, Smlednik, »Ljubljana«, slednja kot nazorni nauk vsem ostalim zborom. Čudili smo se sigurnemu nastopu pevcev in pevovodij. Par zborov je bilo pri malem številu prav posebno dobrih (»Sloga« iz Radovljice, »Kvišku« iz Smlednika), da »Ljubljane« niti ne omenjamo. Pevovodjem se že pozna, da znajo paziti tudi na niansiranje; treba pa je to v prihodnjih skrbnejše gojiti vezbanje glasu, kar se je pokazalo pri teh zborih kot največja pomanjkljivost. V tem oziru bo treba še temeljite šole — škoda, da nam Slovincem manjka take pevske šole, ki bi se na to prav posebno ozirala. Je pa bilo med temi zbori prav mnogo lepih glasov, ki bi se dali izvrstno izšolati.

Končno so nastopili pod vodstvom Zvezinega pevovodje prof. M. Bajuka vsi zbori združeni. To je bila moč in sila — pa ne kričanje — da je človeka pretreslo. Posebno poljudna Fleischmannova skladba »Triglave« je mogočno učinkovala. Le semtertja se je nekoliko poznalo, da so različni zbori združeni — brez temeljite predloče pevske vaje, kar pa ni veliko oslabilo mogočnega vtiša.

Udeleženci — med njimi veliko glasbenikov in predsednik pevskega društva »Kolo« iz Zagreba — so s silnim zanimanjem sledili celemu sporedu, zakaj te vrste prireditve, ki je bolj šola kot prireditve, v Sloveniji še nismo imeli.

Takoj po prireditvi se je sestal artistični

Dnevne novice.

— **Shod Korošcev.** Prilikom obletnice koroškega plebiscita se je vršil dne 9. t. m. v Ljudskem domu v Kranju pod predsedstvom g. profesorja Kotnika sijajno uspeli shod Korošcev. Prvobornik koroških Slovencev (navedba imena se nam zdi nepotrebnost) je vzpodbujal svoje rojake k vstajanju, poudarjal potrebo ustanovitve koroške begunske organizacije kot predpogoj za smoteno in vztrajno delo v svrhu dosege zaželenih ciljev, obenem pa tudi jako stvarno in jasno kritiziral razmere v naši državi in mi samo obžalujemo, da ni moglo njegovega govora, kakor tudi govore in pozdravne nagovore drugih govornikov v celoti priobčiti. Sprejela se je na shodu sledeča resolucija: »V Kranju dne 9. oktobra 1921 v Ljudskem domu zbrani koroški Slovenci-begunci z vso odločnostjo poudarjajo ne glede na svoje zgodovinsko pravo, na samostojno korotansko državo, svoje pravice s posebnim oziranjem na obljube med svetovno vojno, v kateri so naši bratje Srbi izvršili z največjo požrtvovalnostjo obžalovanja vredne dokaze neizmerne zvestobe, da bomo dobili najširšo samoodločbo in zahtevajo odločno združitev svoje slovenske koroške domovine v državo Srbov, Hrvatov in Slovencev in sicer na podlagi narodne skupnosti. Od naše vlade pa zahtevamo, da se zavzame in zagovarja z vso odločnostjo pravice najslabotnejše veje mogočnega jugoslovanskega drevesa v dosegu skupnosti, narodnih, političnih in gospodarskih ciljev.« — Obenem se je odposlala Nj. Vel. kralju sledeča brzobjavka: »Koroški Slovenci, ki so našli po nepravilno izvršenem plebiscitu zaščito v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, zbrani prilikom obletnice tega plebiscita v Kranju, ponavljajo svoje želje, ki so jih izrazili ob obisku Vašega Veličanstva na Bledu in prosijo, da Vaše kraljevske Veličanstvo blagovolji ohraniti korotanske Slovence blagohotno v spominu. Sklicatelj shoda: Grafenauer.«

— **Pogreb v Dravljah.** V petek, dne 7. t. m. se je vršil pogreb umrlega Alojzija Ahlina. Bil je član Sokola in Sokol se je tudi korporativno udeležil pogreba svojega brata. Na pokopališču pa se je odigral tale prizor: Načelnik šišenskega Sokola akademik Jaki Jesih je po odpeti žalostinki stopil k odprtemu grobu ter začel žalni govor. Dekan-župnik Zabret, ki je pokopal, mu dostojno seže v besedo in pravi: Gospod, niste prosili za dovoljenje, torej Vam ni dovoljeno govoriti. Gospod J. Jesih pa mu odvrne: Saj lahko greste, prosim. Dekan-župnik res odide s kaplanom, reče pa še: Dovolite, jaz samo konstatiram, da nimate dovoljenja, postava je taka (da se mora župnika prositi za dovoljenje, ako hoče kdo govoriti na pokopališču). Duhovnika sta torej mirno odšla, govornik pa začne govoriti govor, v katerem je proslavljal zasluge umrlega brata, ki jih je isti imel za sokolsko društvo v Dobu. Vse lepo, če je bil umrl Sokol, naj bo, vprašam Vas pa, gosp. akademik, ali morete zahtevati od duhovnika, da bi poslušal na pokopališču slavošpeve na Sokolstvo. Sedaj pa vaš nastop, gosp. govornik: Vi ste že večkrat govorili nagrobne govore v kroju oblečeni — nota bene — brez dovoljenja kompetentne cerkvene oblasti — do tega slučaja Vam noben župnik še ničesar ni rekel, v petek se je pa g. dekan poslužil samo svojega prava. Ignorantia legis non excusat — pa bi se pobrigali za cerkvene postave, kakor jih

čni odsek Pevske zveze. Poleg članov tega odseka so bili navzoči vsi pevovodje nastopajočih pevskih zborov in drugi pevovodje včlanjenih zborov. Konz. svetnik č. g. P. Hugolin Sattner je podal strokovnjaško sodbo o vseh zborih, ki so nastopili ter navzočim pevovodjem dal mnogo zlatih nasvetov, katere so si le-ti pridno beležili. Istotako je opozoril kanonik dr. Kimovec pevovodje na marsikaj, na kar naj pri pevskih vajah pazijo.

Naj omenjamo še, da se je ob 10. uri dopoldne vršil občni zbor Pevske zveze. G. ravnatelj dr. Jos. Mantuani je imel temeljito in strokovnjaško predavanje o prvih početkih jugoslovanske in slovenske narodne pesmi. Nato so sledila izbrana poročila: predsednikovo, tajnikovo, blagajnikovo, uredništva in upravnishva »Pevca«, artističnega odseka in knjižničarjevo. Pri volitvi je bil ponovno izvoljen za predsednika kanonik dr. Kimovec, za Zvezinega pevovodjo prof. Marko Bajuk. Določitev kraja za prihodnjo Zvezino prireditev kakor tudi način okrožnih prireditev se prepusti Zvezinemu odboru.

Končno sta bila z velikim navdušenjem soglasno izvoljena za častna člana Pevske zveze: konz. svetnik č. g. p. Hugolin Sattner in zlatomašnik skladatelj župnik Jak. Aljaž.

Pevski zvezi pa želimo velike vztrajnosti pri hvaležnem delu za kulturno povzdigo slovenskega ljudstva. Fr. Zabret.

poznaajo vsi drugi. Še to: Vsi morajo prositi dotičnega župnika, ki je cerkveni upravitelj v župniji, pod katero spada umrli faran — za dovoljenje, da govore na pokopališču; Orli tudi; ne samo Sokoli. Sokolu seveda ni treba prositi; on duhovnika ignorira, pokazale so to besede načelnika g. Jesiha: Lahko greste, prosim, izgovorjene v jako žaljivem tonu. Ne mislite, da piše te vrstice duhovnik; ne, katoliški lajik jih piše; lajik, ki mu je pravo in pravica nad vse; zakaj bi se ravnalo s katoliškim duhovnikom kot s hlapcem? Duhovnik je cerkveni upravitelj in v opravljanju svojih funkcij nedotakljiv.

— **Umrli je v soboto 8. t. m. gospod Ivan Gregorin,** posestnik, trgovec in gostilničar v Vnanjih goricah pri Ljubljani v starosti 79 let. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin!

— **Konjice.** V nedeljo, dne 16. oktobra se ustanovi v Oplotnici pri Konjicah podružnica Kola Jugoslovanskih sester.

— **Na krški meščanski šoli** se prekinjeni pouk 17. t. m. zopet prične.

— **Vrhnjski župan nas naproša,** da popravimo našo notico o resoluciji zastran avtonomije, da na Vrhniki ni o isti razpravljal občinski odbor, ampak je bila resolucija sprejeta od občinskega starešinstva z 9 proti 1 glasu.

— **Gasilno društvo v St. Vidu pri Ljubljani** je v nedeljo, dne 9. t. m. ob sodelovanju sosednjih gasilnih društev (Tacen, Pirniče, Gameljne, Dravljje, Vižmarje, Podutik, Guncelje, Stanežiče in Medno) priredilo zanimivo vajo z motorno brizgalno. Le-ta je bila postavljena na Brodu ob Savi in je na električni pogon dajala po ceveh na daljavo 1200 m vodo v Vižmarje in ondi polnila dve ročni brizgalni. Vaja je bila silno zanimiva in prepotrebna, ker so vse vasi v sedanjih suši brez vode. Navzoč je bil tudi g. Fr. Samsa iz Zagreba, lastnik trdnice za gasilna orodja, ki je opozarjal na tehnične vrline in napake pri gasilni opravi. Žal, da teh napak ne bo mogoče odpraviti, ker ni prepotrebni materialnih sredstev. O vladi pa doslej še ni bilo slišati, da bi le eno gasilno društvo in le z enim samim grošem podprla. Za vse drugo je dovolj denarja, le za najpotrebnejše ga je vedno najmanj in največkrat — nič!

— **Hugo Stines na Hrvatskem.** »Hrvatska obrana« poroča, da je znani nemški vojni kapitalist Hugo Stines postal solastnik »Tipografije«, ki izdaja zagrebška lista »Obzor« in »Jutarnji list« ter belgrajsko »Epoho«. Zanimivo je, da prva dva lista pišeta v smislu zahtev »Hrvatskega bloka« »Epoha« pa podpira vladu in pogosto zelo ostro napada Hrvate.

— **Prostovoljno gasilno društvo** v Štepanji vasi priredi v nedeljo, dne 16. oktobra vinski trgovec v vseh prostorih gostilne gosp. Anžiča p. d. pri Soršu. Prireditve obeta biti zelo zanimiva, na kar slav. občinstvo opozarjamo. — Odbor.

— **Zopet velika nesreča na grosupljskem koledvoru.** V nedeljo, dne 9. t. m. se je peljal iz Višnje gore na Grosuplje z dolenskim osebnim vlakom invalid Anton Marenčič. Ko so pričeli na Grosuplje, kakor je to vedno običajno, vlak premikati, je mislil Marenčič, da vlak že vozi proti Ljubljani in je skočil skozi okno ven, toda padel je tako nesrečno, da se je težko poškodoval. Prepeljali so ga v ljubljansko civilno bolnico.

— **Popravek.** V »Listku« v 227. številki »Slovenca« stoji pomotoma, da je himno iz bratskega zagrljaja komponiral Zajc. Himno je komponiral F. S. Vilhar.

— **Tatvina v vlakcu.** V mešancu je bilo ukradeno med Litijo in Ljubljano 100 kg usnja.

Gospodarstvo.

Vprašanje naše valute.

Dne 25. septembra je stopila v veljavo nova naredba o prometu z devizami in valutami.

Upanje, ki so ga stavili v to naredbo, se ni izpolnilo. Nasprotno, doživeli smo, da je padla naša krona v Curihu na najnižjo stopnjo 2.25 centimov. V Zagrebu so se dvignile tuje valute in so dosegle naravnost horenden kurz. Lira je že skoraj 10, London nad devetsto kron, francoski srnk bo kmalu 18 K, švicarski frank nad 42 K, češkoslovaška krona krog 270.—, Nesigurnost in neorientiranost v trgovini je splošna. Cene rastejo dan na dan.

Pri tem pa se bavi naša vlada še z mislijo — kakor posnemamo po demokratičnih listih — uvesti za trgovce enoleten moratorij glede izplačil v inozemstvu. Prvič je vlada to dementalala. Danes pa vlada molči k temu, inozemski listi pa pri našajo te vesti s komentarji.

Tuji trgovci ne morejo razumeti naše finančne in trgovske politike. »Jugoslovanski Lloyd« piše, da so češkoslovaški trgovci mnenja, da sploh ne morejo sklepati z jugoslovanskimi tvrdkami pogodb brez pologa denarja, Nemčija zre z nezaupanjem na nas. Kredita nimamo nobenega. Nikdo nima v nas več zaupanja.

Vladna politika nas vodi v katastrofo. Demokrati se igrajo državotvorce, država pa boleha vsled njihove pustolovščine, neresnosti in nezmožnosti.

Draginja narašča, blizamo se težki gospodarski krizi. Gospodje demokratije in radikali, obračun bo težak!

BORZA.

Zagreb, 10. okt. (Izv.) Devize: Pešta 38, Berlin 198—200, Italija 971—990, London 940, New-York, kabel 242, čeki 241—243, Pariz 1750—1775, Praga 265—269.50, Dunaj 790, Curih 4325, Bukarešt 205, Zagreb 790. Valute: marka 198—200, lira 960—965, funt str. 950, dolar 238—240, nem.-avstr. krona 10, lej 200.

Dunaj, 10. okt. (Izv.) Devize: Pešta 475, Berlin 2525, Italija 12100, London 11850, New-York 8100, Pariz 22100, Praga 3350, Curih 55500, Bukarešt 2675, Zagreb 1240, Varšava 57.50.

Curih, 10. okt. (Izv.) Devize: Pešta 0.83, Berlin 452, Italija 2240, London 2122, New-York 558, Pariz 4065, Praga 6.00, Dunaj 0.28, Bukarešt 490, Zagreb 225, Varšava 0.18.

g Vnanje državno posojilo. »Beogradski Dnevnik« poroča, da odpotuje finančni minister dr. Kumanudi po končanem podpisovanju notranjega državnega posojila v London, da poskusi izposlovati vnanje državno posojilo. — Resničnost te vesti ne moremo ugotoviti, bojimo se le, da bo rodilo tudi to potovanje enak uspeh, kakor svoja potovanja dr. Kukulca! Angleži ali Amerikanci bi že dali denar, toda pogoj, pogoj!...

g Državno posojilo. — Novi bankovci. »Pravda« od 8. oktobra piše: Vpisovanje posojila te dni pojema. Ljudje, ki so doslej delali propagando, so se ohladili, in zato se nič ne dela. Ta pojav je obsodbe vreden... Državi je treba pomoči danes bolj kot kdaj, ker je prevzela take obveznosti, da jih brez pomoči državljanov ne bo mogla izpolniti. Kar se pa tiče vprašanja tiskanja novih bankovcev, — če ne bi bilo dovolj podpisanega posojila — nam ta nevarnost vedno preti. Finančni minister namerava temu pomagati na ta način, da bo vzel potrebno vsoto za lombardiranje iz nekega svojega starega kredita pri Narodni banki.

Ljubljanske novice.

Ij Da se izve resnica. O protestnem zborovanju ljubljanskih akademikov proti ukinitvi medicinske in tehnične fakultete je objavilo »Jutro« tendenciozno poročilo, ki ga je v svrhu plemenskega sporazuma treba korigirati. Med drugim poroča »Jutro«: »Zelo nestvarno je govoril akademik Šporn, ki je naglašal, da moramo Slovenci imeti univerzo v Ljubljani že radi tega, ker mentaliteta hrvatskega plemena zelo neugodno vpliva na Slovence. Plemenske razlike med nami in Hrvati so velike, zato moramo zastaviti vse svoje sile, da se naše fakultete ne ukinejo, ker sicer pojdemo med narod, da mu pojasnimo ta kulturni škandal.« Mi smo dobili po dotičnem zborovanju ves govor g. Šporna na razpolago, ki ga radi pomanjkanja prostora nismo mogli objaviti, toda tega, kar piše »Jutro«, v njegovem govoru ni bilo. Paus, ki ga ima »Jutro« v mislih, se glasi: Naša univerza naj bo dom za tiste, ki bodo nesli z besedo in dejanjem med Srbe in Hrvate pojem bratstva, svobode, enakosti. Vstali so krivi preroki, ki pravijo, da mi nimamo izrazite plemenske individualnosti; vse kar nas loči od ostalih Jugoslovancev, da je le umetno privzgojeno od sovražnih tujcev. Ali nam niso vdihnili vedno zeleni gozdi naše melodijske, ali nas ni napravil pusti kraški svet trde in energične in visoke Karavanke do vztrajne za nekaj višjega, ravno polje pa mehke in sanjave? Kamor gremo, nosimo v obeh odsevih jezer tam pod Triglavom, kamor gremo, nam zveni v ušesih praznično zvonjenje kot spomin domače vasi. Kaj nosimo vendar s seboj, da postane naše srce tudi sredi gostoljubnih bratov otožno? Nespametni so krivi poroki, ki nam odrekaajo našo individualnost, zakaj zravati morajo prej hribe in doline, obleči morajo ves narod od Triglava do Vardarja v uniformo, ukroji morajo vsa naša srca po enem vzoru, tedaj bodo imeli enoten, homogen narod. Ni se nam treba sramovati svoje individualnosti. Takrat bomo šele razvili vse svoje latentne duševne sile, če bomo s ponosom na svojo plemensko individualnost tekmovali z drugimi plemeni in narodi. Zloben hlapec je tisti, ki ta taji in pravi, da je to separatizem, nevaren državi in škodljiv narodu. Naša univerza naj bo dom, kjer se bodo negovale vse lepe individualne lastnosti našega plemena v prvici celokupnega jugoslovanskega naroda in države.« To je vse, pa čisto vse, ker je govoril g. Šporn o individualnosti našega plemena. »Jutro« je pa očividno hotelo s svojim poročilom netiti plemensko mržnjo med Hrvati in Slovenci. Je-li to jugoslovansko?

Ij Tihotapstvo »državotvornih« bank. Od 26. septembra dalje razpošiljajo različne banke v Jugoslaviji, ki se štejejo med najbolj »državotvorne« elemente, za milijone valut, deviz, čekov itd., na tihotapski način po pošti, da se izognejo reviziji. Vsled tega je država zelo oškodovana. Temu tihotapstvu je slučajno prišel na sled na ljubljanski glavni pošti v pisemskem oddelku g. ravnatelj Vrtovec. Pisma se zadržujejo. Doslej se je našlo že cele kopice takih pošiljatev. Pričakujemo, da bo pristojna oblast izvedla natančno preiskavo in prizadete banke eksemplarično kaznovala.

Ij Slikarska šola »Probad« v Ljubljani. Kakor že splošno znano, se prične pouk 15. oktobra z vsemi akademskimi predavanji. Poučevali bodo sami najboljši strokovnjaki in umetniki. Vpisovanje je do preklica vsak dan od 16. do 17. ure na tehniški srednji šoli v prtiličju, desno, soba 4 pri voditelju šole akad. slikarju Franju Sterletu. Opozorjamo in priporočamo to velevažno in prvo tako šolo v Sloveniji vsakemu izobražencu. Sprejemajo se gospodje in dame s primerno šolsko izobrazbo. Pouk bo trajal celo leto popoldne in zvečer. Natančneje pri vodstvu šole.

Ij Stolna Vincencijeva konferenca ima seje danes 11. oktobra ob pol 7. uri zvečer v »Dobrodelni« pisarni.

Ij Zabavni večer »Dobrodelnega društva tiskarjev« v nedeljo, dne 16. oktobra v »Unien« obeta mnogo zabave in užitka. — Na sporedu so pevske točke opernih solistov in komični nastopi članov drame, koncertne točke godbe Dravske divizije pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika dr. Čerina in ples. — Za nepesalce je na razpolago bogat areoletov in šalija pošta. Začetek ob 7. uri. Vstopnina 5 dinarjev.

Ij Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani opozarja, da se vrši prihodnja i a v na odborova seja v sredo, dne 12. oktobra t. l. ob 20. uri v mali dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta šte. 12, prtilično desno.

Ij Roparski napad. Ko je šel delavec kemične tvornice Anton Frantar iz šiške domov v Moste, sta ga na mošnjanskem polju napadla dva vojaka, eden ga je prijel za vrat, drugi mu je vzel iz žepa telovnika 80 kron.

Ij Vlom. Dozdej še neznani vlomilci so vlomili v pisarno stavbeniku Jakobu Accetto na trgu Tabor in ukradli pisalni stroj št. 51.156, brovning z 20 naboji in približno 250 kron denarja.

Narodno gledališče.

Opera:

Torek, 11. oktobra: »Dalibor«. Abon. E.

Iz gledališke pisarne. Muzikalna drama »Boris Godunov« se odslej dalje ne bo igrala dva večera, temveč samo en večer. Da bo to mogoče izvesti, odpade pri nadaljnjih vpizoritvah prva slika prvega dejanja in predstava se začne ob pol 8. uri zvečer. Prvič se izvaja tako »Boris Godunov« v sredo dne 12. t. m.

Učiteljski vestnik.

V Kranj! Podružnica za Kranj in Radovljico zboruje v četrtak v Kranju. Popoldne izlet na Smarjeto goro. Vabimo tudi ljubljance in druge, da pohite iz ljubljanske megle v čist gorenski zrak. Kdor se hoče udeležiti zborovanja, ta mora z jutranjim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob pol 7. uri. Oni, ki hoče samo na izlet, odidi iz Ljubljane ob 12. uri. Opozorjamo pa še enkrat na zanimivo predavanje o srbohrvatskem naglasu. Predaval bo strokovnjak in znani govornik č. g. Umik.

Podružnica Slovske zveze za kamniški okraj zboruje v četrtak 13. t. m. v Domžalah. Pričetek ob 1. uri popoldne. Na dnevnem redu dve važni predavanja: predavatelj: g. F. Lužar in gđ. A. Albrechtova. Na noge — od prvega do zadnjega člana! Na plan — brez strahu za dobro stvar. Koga se bojite — »cagovci«?! Učite se discipline od — nasprotnikov. Odbor.

Dijaški vestnik.

d »Slovske«, društvo mariborskih bogoslovcev ima v sredo dne 12. oktobra ob 16. uri svoj redni letni občni zbor. Vabljeni vsi preč. gg. starešine. Posebnih povabil ne bomo razpošiljali. — Vodja.

Orlovski vestnik.

Občni zbor Šentpeterskega Orla se vrši v sredo, 12. t. m. točno ob 8. uri zvečer v prostorih Šentpeterskega prosvetnega društva. Člani so pod disciplino vezani udeležiti se občnega zbora! Bog živi!

Ljubljana — Sv. Jakob. Danes točno ob pol 8. uri zvečer se vrši občni zbor v Šentjakobski prosveti. Udeležba vseh članov obvezna. Bog živi! — Predsednik.

V kratkem izide:

ZA RESNICO

Osemnajst obrambnih govorov

V stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani govori

DR. MIHAEL OPEKA

stolni kanonik in učitelj homiletičke na vseučilišču v Ljubljani.

Knjiga, obsegajoča 10 tiskanih pol, bo stala 28 K (7 D), po pošti pa 32 K (8 D). Naroča se lahko že naprej v Prodajalni K. T. D. prej H. Ničman v Ljubljani.

Prosveta.

pr Izložba slik. Akad. slikar prof. Franjo Kopac je razstavil tri portrete znanih nam oseb v Narodni knjižarni v Prešernovi ulici, ki vzbujajo splošno pozornost. Izvršene slike so delane s pasteli. Portreti so jako dobri in so tudi anatomsko dovršeni in pravilni v kompozicijah in barvah. Posebno portret dr. Tavčarja vzbuja pozornost in je menda tudi najboljša njegova slika do sedaj; tudi portret akad. slikarja Franja Sterleta je izboren, kakor tudi njegov avto-portret. Slike bodo razstavljene gotovo še nekaj časa in želeli bi bilo, da si jih vsakdo ogleda.

pr Zlatko Baloković in Ciril Ličar bodeta v svojem ljubljanskem koncertu v soboto 15. t. m. izvajala sledeči krasni spored: 1. John Ireland: Sonata za gosli in klavir v D-molu. 2. Mozart: Koncert za gosli v D-duru. 3. Dvořák: Slovanski ples, C-dur. Moszkovski: Guitarre. Kreisler: Tambourin chinois. K. P. Manojlovič: Igra udovica. 4. Wieniavski: Carneval russe. — Vstopnice se prodajajo v hiši Filharmonične družbe na Kongresnem trgu od 10. do 12. ure in od 3. do 5. ure od torka 11. t. m. dalje. Cene niso visoko nastavljene iz vzroka, da bi se sigurno vsi pravo umetnost ljubeci Slovenci koncerta udeležiti mogli.

pr Jugoslovanski veliki umetnik Zlatko Baloković je znova dosegel krasne uspehe. Kritike poudarjajo njegovo napredovanje. Bival je nekaj let v inozemstvu v Londonu, Parizu in drugod, inozemska glasbena kultura je delovala na njega. Baloković je danes zrel umetnik. On zna prodati v globino glasbenega

dela in do skrajnosti izčrpati njegovo vsebino. Način sviranja je postal močan, ton njegovih gosli zveni široko in polno, on osvaja poslušalca. In ravno to prodiranje v glasbeno delo, ta veliki ton, ta mirnost v interpretaciji so nove umetnosti Zlatka Balokovića. Poleg te zrelosti pa ima na razpolago svojo tehniko, ki mu je ostala od najmlajših dni sigurna na razpoloženju. Vrhunec zagrebskega koncerta je bil komad sonata Johana Irelanda. Zanimivo delo, moderno, a vendar ne pretirano. V delu se čuva stroga forma, pazi se na lepo kantileno in zvok. Težišče sonate leži v klavirskem delu, katerega bo igral Ciril Ličar s temperamentom in razumevanjem. V ljubljanskem koncertu, 15. oktobra, bodo na sporedu še skladbe: Mozartov najlepši koncert v D-duru in Dela Dvořaka, Wieniavskega, Kreislerja, Manojlovića (mladega srbskega skladatelja) in drugih. Ljubljanci naj ne pozabijo posetiti koncerta Balokovića.

Izjava učiteljstva obrtno-nadaljevalnih šol.

Da se izognemo napačnemu tolmačenju vzrokov, iz katerih se ne morejo zopet letos otvoriti obrtno-nadaljevalne šole in prerademu povdajanju, da so honorari učiteljstva vzrok neotvoritve, podaja učiteljstvo sledečo izjavo:

1. Pouk na obrtno-nadaljevalnih šolah ni najlažji, posebno ne sedaj, ko je učiteljstvo ovirano glede učnih pripomočkov, s katerimi se do skrajnosti hrani, pa tudi zaradi učencev, ki imajo tako različno predizobrazbo.

2. Učiteljstvo je polnoštevilno pripravljeno prevzeti tudi pouk obrtno-nadaljevalnega šolstva, kljub temu, da se mora s tem odreči svojemu zaposlenju drugje, kjer ima boljši zaslužek in nedeliskemu prostemu času. Trditev, da se učiteljstvo brani poučevanja obrtnih vajencev, ni resnična.

3. Edina zahteva učiteljstva je ta, da se učne ure honorirajo sorazmerno z narastkom draginje t. i. v istem razmerju z predvojnimi honorarjem, kakor so narasle življenjske potrebe. Učiteljstvo zahteva za vsako uro 10 dinarjev, za nedeljske ure pa po običajnem tarifu nedeljskih pristožbin dvojnino t. i. 20 dinarjev na uro. V enakem razmerju naj se zviša tudi vodstvena nagrada po številu razredov.

4. Do teh zahtev so prisilile učiteljstvo draginske razmere, silen pritisk in narastek življenjskih potrebščin: hišni posestniki so zvišali pristožbino za stanovanja za 400%; obrtniki so zvišali svoje tarife zaradi povišanja delavnih ur delavcem, ki ne delajo pod 30 kron za uro; trgovci so zvišali blago do 100%; živila se pa naravnost z velikimi skoki draže dan na dan. Ob sebi umevno, da učiteljstvo ne bo pustilo svojega dela plačevati v naravnost sramotnem razmerju do teh poviškov in ne s tem svojega dela podcenjevati, posebno ne, če se povprečno računa na uro za vsakega učenca eno krono in najsij jo plača potem obrtnik, trgovec ali pa država. Tudi ni sorazmerno to honoriranje s plačo, ki jo dobiva ročni delavec za uro.

5. Učiteljstvo konstatira, da se celo obrtniki branijo prevzeti strokovni pouk na teh šolah za ta honorar in stavijo višje zahteve

za uro ter prepuščajo pouk s tem honorarjem učiteljstvu in raje delajo v tem času doma, ker več zaslužijo.

6. Učiteljstvo smatra pouk na obrtno-nadaljevalnih šolah za nadure, ki jih ima celo ročni delavec plačane po dvojnem tarifu, profesorji dobe za nadure po 80 K; torej je učiteljstvo pokazalo dovolj dobre volje omogočiti pouk na obrtno-nadaljevalnih šolah in je celo za ure v delavnih postavilo navedni tarif, pod običajnim honoriranjem nadur in s tem tudi nedeljske ure ni moglo šteti kot dvojni tarif.

Naj pokažejo še prizadeti faktorji toliko dobre volje!

Poslano.*

Gospodu pokrajinskemu namestniku, ministru Ivanu Hribarju!

Da objasnim dejstva na kratko. Leto dni že iščem stanovanje in končno se mi je posrečilo, da sem navedel pri drž. stanov. uradu 2 stanovanji, ki bodeta v najkrajšem času prosti. V obeh slučajih sem bil drugi, oziroma prvi kompetent za dotično stanovanje. Dobil nisem nobenega!

Prvo stanovanje je nakazalo — po izjavi uradnika državn. stanov. urada — poverjenstvo za soc. skrbstvo (gospod Ribnikar) gospodu Virantu, uradniku »Jutra« in to ob času, ko je blestel na vratih g. poverjenika napis:

* Uredništvo za spise pod tem naslovom ni odgovorno.

»Poverjenik ne sprejema v stanovanjskih zadevah nikogar«, in ko mi je izjavil komisar istega poverjenstva, da ne nakazuje nobenih stanovanj, da rešujejo le prizive in pritožbe in da je edino kompetenten drž. stanov. urad.

Ko se je bližal čas odločitve za drugo stanovanje, mi je povedal ravnatelj drž. stanov. urada (gospod svetnik Hovanski), da je zahtevalo predsedstvo pokrajinske vlade dotični akt. Na moj ugovor, da je vendar samo stanovanjski urad kompetenten v tej zadevi, mi je odvrnil: »Jaz ne morem ničesar. Jaz moram narediti, kar mi ukaže moj predstojnik!« Par dni pozneje je dobil ono stanovanje gospod dr. Niko Županič, ki je bil pred približno 2 meseci imenovan v Ljubljano.

Povedati moram pa še to: Imam ženo in otroka v Italiji. Za nje ne dobivam nobenih doklad, ker ne živim ž njima v skupnem gospodinstvu. V skupnem gospodinstvu pa živeti ne morem, ker se meni ne da stanovanje.

Oziroma se na navedeno, dovoljujem si vprašati Vas, gospod kraljevi namestnik:

1. Kako naj preživim s plačo samca-uradnika ženo in otroka v Italiji?

2. Kaj naj ukrenem, da dobim tudi jaz stanovanje?

3. Zakaj sta imela gospoda Virant in Županič prednost?

4. Katere naredbe veljajo pri nakazovanju stanovanj?

5. Kateri urad nakazuje stanovanja v Ljubljani?

V Ljubljani, 10. oktobra 1921.

Dr. Avg. Pirjevec,
bibliotekar drž. lic. knjižnice.

Za dvakratno objavo v tednu se računa 16 kron.)

BARVNI TRAKOVI, OGLJENI PAPIR.

Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

FOTOGRAFSKI ATELJE:

Grabiec Franjo, Miklošičeva c. 6.
IZDELAV. ČAJNEGA PECIVA.
T. Novotny, Opekarska cesta 26.

KNJIGARNE

Jugoslav. knjigarna, Pred škofijo.

KLOBUKI in KONFEKCIJA:

Kunovar Ivan, Stari trg 10.

FERDINAND PALOVEC

BOŽENA PALOVEC

ROJ. HUDNIK

poročena.

Ljubljana, dne 10. oktobra 1921.

Dva krojaška pomočnika

dobro izveščana, za fino delo, sprejemem takoj za trajno dobo. — Dalje sprejemem dve spretni **SIVILJI** in krojaškega **VAJENCA**. Pomočnikoma in vajencu hrana in stanovanje preskrbljeno. Ivan Vrhovec, kroj. mojster, Dravljje — St. Vid pri Ljubljani. 3717

Posojilnica v Radovljici

r. z. z. o. p.

naznanja, da se vrši njen

redni letni občni zbor!

v četrtek, dne 20. oktobra 1921 ob 2. uri popoldne v pisarniških prostorih.

Dnevni red:

1. Potrjenje letnega računa za l. 1920. in sklepanje radi razdelitve čistega dobička.
2. Volitev ravnateljstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Pooblastilo radi dajanja podpor od strani ravnateljstva in nadzorstva.
5. Pogovor in sklepanje radi obrestne mere za leto 1922.
6. Slučajnosti.

Razglas.

Na temelju odloka Uprave državnih monopolov Pr. br. 26.612 od 7. oktobra 1921. se sprejemajo

kot začasna kavcija

pri licitaciji tobačnih zalog tudi

garancijska pisma,

izstavljen od bank, ki imajo vplačanega akcijskega kapitala vsaj 4.000.000 kron. V slučaju, da je ponudnik položil tako kavcijo in mu je pri licitaciji bila tobačna zaloga prisojena, mora tako začasno kavcijo zameniti v stalno, kakor je po pogojih (uslovih) predpisana.

Pokrajinska monopolna direkcija v Ljubljani, dne 10. oktobra 1921.

Računovodja - blagajnik

v premogovni stroki verziran se sprejme. Gospodje, kateri so bili že pri premogokopih zaposleni, imajo prednost. Nastop 1. novembra 1921. — Ponudbe na

Šentjanski premogovnik v Krmelju, Dolenjsko.

JUGOSLOVANSKA BANKA d. d.

MENJALNICA v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 26.

Izdaja konzorcij »Slovenec«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 16 kron.)

KLEPARJI

Korn T., Poljanska cesta 8.

Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.

KROJAČ.

Slapar Oroslav, Ravnikarjeva ul. 13.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE

Olup Josip, Pod Trančo.

LEKARNE

»Pri Mariji Pomagaj«, Reslj. c. 1.

MEHANIČNA DELAVNICA

za pisalne stroje.

Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

PARNA PEKARIJA

Jean Schreya nasl. Jakob Kav-

čič, Gradišče štev. 5.

PISALNI STROJI.

Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

PREOBLEKOVALNICA KLOBUKOV ZA DAME in GOSPODE:

Barborič-Završan, Mestni trg 6—7

ŠPEDICIJSKA PODJETJA

Ranzinger R., Cesta na južno že-

leznico št. 7—9.

Uher F. & A., Šelenburgova ulica

4. (Tel. 117.)

RAZMNOŽEV. APARATI.

Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

SOBNO SLIKARSTVO

Košak Ivan, Bleiweisova cesta 15.

Zuran Martin, Mestni trg 12.

TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNČN.

Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOVINE Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM.

Erjavec & Turk pri »zlati lopati«.

Valvazorjev trg št. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta 21.

TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO

Černe Lud., Wolfova ulica 3.

ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV:

Cihlař Jos., Dunajska c. 67.

ZALOGA POHIŠTVA.

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

ZALOGA VOLNENIH IN SVILENIH SIT.

Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

Inserirajte v Slovencu

Iščem za **SUSAČ** dve samostojni

kuharici, ki bi tudi v sobah po-

magali in dve

Naslov: Gospa JELKA

RUŽIČ, Sušak. 3714

Deklico poštenih staršev sprej-

mem kot učenko v trgo-

vino z mešanim blagom. FRANC BER-

NARD na Polzeli, Sav. dolina. 3711

Primarij dr. Pogačnik

ordinira zopet redno

za očesne, ušesne, nos-

ne in vratne bolezni!

Pri upravi večjih veleposestev se sprej-

mejo takoj v službo:

1. **upravitelj** (ekonom in vino-

gradnik),

2. **gozdar** z višjo drž. skušnjo in

gozdar z niž. drž. skušnjo,

3. **knjigovodja**, popolnoma

izveščan.

Ponudbe, opremljene s prepisi pričeval,

curriculum vitae in po možnosti s sliko,

naj se pošljejo do dne 15. oktobra t. l. na

upravo lista pod »Uprava 3673«.

JEČMEN

celi in stopani, kakor tudi

AJDO

kupujem po najvišji ceni na

debelo in vsako množino.

Naslov pove

upravnishvo lista pod štev. 3690.

Zdrava učiteljica na dom

se sprejme takoj k boljši družini za po-

učevanje treh pod desetletnih deklic, ka-

kor tudi za poučevanje glasovirja. Hrana

in stanovanje istotam, plača po dogovoru.

Naslov pove uprava lista pod št. 3889.

Strugarski

3675

pomočnik

samostojen, se sprejme takoj v stalno

službo. — Vprašanja na:

Mehanična vrvarna - terilnica - predilnica

Ant. Sinkovec, Kranj - Grosuplje,

Grosuplje, centrala Grosuplje.

Učno mesto v trgovini z me-

šanin blagom na

debelo v Ljubljani iščem za svojega 14

let starega brata, ki je dovršil 2 gimnaziji

s povoljnim uspehom in hodil v tretjo.

Kdor ga želi sprejeti, naj sporoči župniku

Mijo pl. Stepanić v Vel. Gorici na Hrvat.

Zavarovalnica v Ljubljani sprejme spretno

in dobro uvedene

akviziterje

za življenjsko in požarno stroko ter za-

stopnike v vseh večjih krajih Slovenije.

Ponudbe pod B. S. na upravo tega lista.

V Kamniku pri Ljubljani

se išče za takoj

STANOVANJE

1—3 sob s kuhinjo. Cena postran-

ska stvar. Cenjene ponudbe je po-

slati na upravništvo »Slovenec«

pod: »Stanovanje v Kamniku«

št. 3620.

Mehanična vrvarna - terilnica - predilnica

ANTON SINKOVEC, Kranj - Grosuplje,

centrala Grosuplje, pozivlja interese

za predložitev škie in ponudb za

stanovanjske hiše

nameščencev.

Do 30 vagonov stoječega

bukovega lesa, primernega za

blode, žel.

prage in oglje, oddam proti plačilu v

višini polovične vrednosti lesa. JOŽEF

MIKLIC, Lukovh, Trebnje. 3718

Naprodaj je: štedilnik s pečnica-

mi na tri gorističa,

omara, škrinja, miza in steklena stena.

Naslov pove uprava »Slovenec« pod 3697.

TAMJAN

se dobi pri:

The Levant Co. (Jugo-

slavija) d. d. Zagreb, Dal-

matinova ulica broj 10.

Tovarniško podjetje v bližini Ljubljane

sprejme v vseh pisarniških poslih popolnoma samostojno

kontoristinjo

Ponudbe z navedbo referenc in plačilnim zahtevkom pod

šifro »Tovarna 3710« na upravništvo lista »Slovenec«.

Tovarnarji!

Trgovci!

Trgovski potnik in zastopnik v Vel. Bečkereku išče glavnih

zvez za celi Banat, ter sprejme tudi glavno zastopstvo. Jamstvo za

blago na razpolago. Ponudbe na naslov Franjo Mäszler, Cara Dušana

ulica broj 20, Veliki Bečkerek. 3668

Naročajte in širite »Slovenca«!